

Følgrebrev fra Fællesskabets Kirkelig Fornyelse med ændringsforslag til liturgien af 1992

Som det fremgår af vort responsum, så vil vi fraråde, at der skal ske ændringer i den nuværende liturgi, men derfor vil vi alligevel godt pege på enkelte mulige forbedringer af højmesseliturgen af 1992, som fremgår af nedenstående.

Pastor René Møller Yde, formand

1. Kyrie

Efter indgangssalmen synges eller siges Kyrie:

*De forskellige former for Kyrie som i note 1 til højmissen bibeholdes.
Desuden gøres det muligt at have et 9-foldigt Kyrie.*

Forsanger: Kyrie eleison. Menighed: Kyrie eleison.
Forsanger: Kyrie eleison.
Menighed: Christe eleison. Forsanger: Christe eleison.
Menighed: Christe eleison.
Forsanger: Kyrie eleison. Menighed: Kyrie eleison.
Forsanger: Kyrie eleison.

2. Gloria

(Udelades i advent og fastetiden)

Det bør anføres, at dette led også udelades i advent, samt at dette skal ske.

A

Præsten: Ære være Gud i det højeste.
Menigheden: Og fred på jorden i mennesker velbehag.

Derefter synges dette vers på melodien til Aleneste Gud i Himmerig:

Vi lover dig, vi takker dig,
vor Skaber og vor Herre.
O Jesus Kristus, du Guds Søn,
velsignet evig være!
Du bar al verdens synd og skam,
Forbarm dig over os, Guds Lam,
ved Helligånden. Amen.

B

Prosa-gloria som i den nuværende form, note 1

Disse to former er helt ligestillede på samme måde som de to trosbekendelser, således at prosa-gloria kan bruges hver søndag, hvis det ønskes. Bemærkningen om "på festdage eller ved særlige lejligheder" fjernes. Dette Gloria vil aldrig blive indlært i en menighed, hvis det kun bruges undtagelsesvis.

3. Hilsenen

"Herren være med jer" og menighedens svar er ikke blot et goddag og farvel. Det er et vigtigt åndeligt signal om, at man nu påbegynder en ny og vigtig del af gudstjenesten. Derfor skal den ikke blot bruges i begyndelsen og i slutningen, men på alle de klassiske steder.

Når evangeliet læses fra alteret, så kan der indledes med hilsen, således:

Herren være med jer. Og med din ånd.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten N.

Gud være lovet for sit glædelige budskab.

Når kirkebønnen læses fra alteret bør der ligeledes kunne indledes med hilsen og ligeledes før dialogen / opfordringen ved nadveren, altså før præfationen.

Det tilrådes desuden at det atter bliver muligt at have hilsen både før slutningskollekten og før velsignelsen som det var tilfældet oprindeligt.

4. Forskellige ændringsforslag

Salmen før prædiken anbefaler vi kan udelades, da den kun skal give tid til at præsten kan tage messehagelen af og gå på prædikestolen. Den er derfor overflødig.

Den apostoliske velsignelse på prædikestolen kan afskaffes, da den er et levn fra dengang, hvor kun få gik til alters, men flertallet forlod kirken efter prædiken.

Det bør være muligt at trosbekendelsen følger efter prædiken, når præsten atter er for alteret. Troen kommer af det, som høres, evangeliet og dets udlægning i prædiken og bør derfor følge efter prædiken eller i det mindste efter læsningen af evangeliet.

Den særlige dansk skik, at præsten alene siger/synger: "Velsignet være han, som kommer i Herrens navn," ved Helligsangen burde efter vor mening afskaffes. Ingen andre kirker har det på denne måde og det skyldes udelukkende en liturgihistorisk fejludvikling i Danmark over de sidste 100 år, at det er sådan. I stedet synges hele helligsangen af menigheden.

Helligsangen synges altså således:

Menigheden synger:

Hellig, hellig, hellig er Herren, Gud den Almægtige.

Himlen og jorden er fuld af din herlighed.

Hosianna i det højeste!
Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn.
Hosianna i det højeste!

Fadervor bør altid bedes efter indstiftelsesordene / eukaristibønnen og kan med fordel indledes med en opfordring, såsom: Lad os alle bede som vor Herre Jesus Kristus har lært os.

En fredshilsen kunne indføres. Dette kunne være efter kirkebønnen for alteret eller mellem Fadervor og Guds Lam, således:

Præsten: Herrens fred være altid med jer.

Menigheden: Og med din ånd.

Det store litani føres tilbage til sin oprindelige form, som i biskoppernes vejledning.

Det bør understreges, at der bruges violet som liturgisk farve på 1. søndag i advent. Ligeledes bør det anføres, at hvis der bruges messeklæder anvendes disse både i formessen og ved nadveren.

5. Forslag til præfationer før helligsangen

Disse er udarbejdet efter de forskellige forslag, som har været anført. Vi henviser primært til Dansk Messebog.

Efter dialogen messer eller siger præsten:

Det er i sandhed værdigt og ret, at vi altid og alle vegne takker dig, Gud Fader, Almægtige, ved Jesus Kristus, vor Herre.

På almindelige søndage:

Du skabte himlen og hele dens hær, jorden og alt, som er derpå. Liv og ånde giver du os, mætter os dagligt af din fylde.

Eller

Du sendte ham til frelse for verden, for at vi ved hans død skulle få syndernes forladelse og ved hans opstandelse vinde det evige liv.

Advent

Han er den sagtmodige og ydmyge konge, som drager ind til os med sin retfærdighed.

Jul

For vor skyld blev han menneske, for at vi ved ham skulle blive Guds børn.

Helligtrekonger

I ham har du åbenbaret din herlighed for verden, så lyset skinner i vore hjerter.

Faste

Du efterlod os ikke til syndens og dødens lod, men sendte din Søn til bod for vor nød, at vi må afdø fra vore synder og leve for ham, der døde og opstod for os.

Mariæ bebudelse

Vi velsigner dig for Gudsmoderen, Jomfru Maria, hun, som undfangede din enbårne ved Helligånden og ydmyg skænkede verden det evige lys.

Påske

Han er det rette påskelam, som ved sin død tilintetgjorde vor død og ved sin opstandelse gengav os livet.

Kristi Himmelfart:

Han sidder ved din højre hånd og går altid i forbøn for os.

Pinse

Han sendte os din Ånd og kalder og samler sin menighed ud af alle folkeslag på jorden.

Trinitatis

Sammen med din enbårne Søn og med Helligånden er du én Gud og én Herre, tre personer i ét guddomsvæsens fylde.

Alle helgen:

Du har omgivet os med dine hellige vidners skare, at vi opmuntrede ved deres forbillede må gennemløbe vor bane med udholdenhed og med dem vinde herlighedens krone.

Med hele din menighed på jorden og i himlen, i kor med alle engle synger vi din herligheds lovsang.

6. Hvis der skal være en revision af alterbogen, foreslår vi følgende:

(Hvis ikke, så kunne nogle af disse forslag anføres i en ny udgave af tillægget til alterbogen)

Helligtrekongerssøndag fejres hvert år på første søndag efter 1. januar.

Sidste søndag efter Helligtrekonger og Sidste søndag i kirkeåret afskaffes og den gamle ordning med fortløbende søndage genindføres.

Teksterne på Fastelavns søndag byttes om, således at første tekstrækkes tekster bliver anden tekstrækkes og omvendt. Det samme sker på Skærtorsdag og epistelen bør igen omfatte hele den oprindelige tekst, hvilket er 1. Kor 11,23-29.

Hvor læsninger fra Salmernes bog er anført i den nuværende alterbog, bør disse udskiftes med andre læsninger fra det gamle testamente og en salme eller et salmestykke fra Salmernes bog kan anføres til hver søndag, som en mulig salme mellem læsningerne.

Hvor der i alterbogen af 92 måtte være afvigelser fra den klassiske tekstrække vendes der tilbage til det oprindelige.

Det bør overvejes at genindføre 5. søndag i fasten og flytte Mariæ Bebudelse til en anden egnet placering. Dette kunne for eksempel være på lørdagen før 5. søndag i fasten.

Man kunne genindføre Kristi Forklarelses Dag som første søndag i August eller denne kunne anføres som en frivillig aftengudstjeneste (jf. nedenfor)

Man kunne også indføre en Apostelsøndag som den fx findes i Norge eller denne kunne anføres som en frivillig aftengudstjeneste (jf. nedenfor) (Man ville således kunne bruge rød som liturgisk farve endnu en dag om året.)

Septuagesima-tiden bibeholdes uændret som nu og det understreges at den liturgisk farve er violet i denne tid.

Der kunne med fordel anføres tekster til en række frivillige / ikke-forordnede aftengudstjenester med 2 læsninger og nadver. Her tænkes på gamle helligdage, som er faldt ud af den kirkelige kallender.

Kyndelmisse: Mal 3,1-4 & Luk 2,22-32

Almægtige, evige Gud, vi beder ydmygt din majestæt: at som din enbårne Søn i dag blev fremstillet i templet i vort køds skikkelse, således lade du os fremstille for dig med rensede hjerter, ved samme vor Herre, Jesus Kristus, din Søn, som med dig lever og regerer i Helligånds enhed, én sand Gud fra evighed og til evighed.

Askeonsdag: Joel 2,12-19 & Matt. 6,16-21.

Herre, forund dine troende, at de må begynde fastens højtid med fromhed og gå frem i den med grundfæstet andagt, ved Jesus Kristus, vor Herre, som med dig lever og regerer i Helligånds enhed, en sand Gud fra evighed og til evighed.

Påskelørdag: Kol 3,1-4 & Matt 28,1-7

Gud, du, som lader herligheden fra Herrens opstandelse oplyse denne hellige nat, vi beder dig: vær med os, som du genfødte i dåben, og forny os på legeme og sjæl til at tjene dig, ved din Søn, Jesus Kristus, vor Herre, som med dig lever og regerer i Helligånds enhed, en sand Gud fra evighed og til evighed.

Pinselørdag: Ap. G 19,1-8 & Joh 14,15-21

Almægtige Gud, vi beder dig: Lad din klarheds glans stråle over os og lys af dit lys ved Helligåndens kraft styrke hjerterne hos dem, som er genfødt af din nåde, ved din Søn, Jesus Kristus, vor Herre, som med dig lever og regerer i Helligånds enhed, en sand Gud fra evighed og til evighed.

Kristi Forklarelses Dag: 2. Pet 1,16-19 & Matth 17,1-9

GUD, du, som ved fædrenes vidnesbyrd har bekræftet troens hemmeligheder ved din Enbårnes herlige forklarelse, og som ved røsten, der udgik fra den klare sky, vidunderligt har forudforkyndt vor fuldkomne sønlige udkårelse, forund os i nåde, at vi må blive medarvinger af denne herlighedens konge og selv få del i samme herlighed, ved vor Herre, Jesus Kristus, din Søn, som med dig lever og regerer i Helligånds enhed, én sand Gud fra evighed og til evighed.

Alle Sjæles Dag: 1. Kor 15,51-57 & Joh 5,25-29

Mindegudstjeneste for de afdøde. Denne kunne afholdes på Alle Helgens søndag om eftermiddagen.

Den liturgiske farve er sort.

Herre, vor Gud, Jesus Kristus, du, som er alle troendes skaber og forløser, skænk dine tjeneres og tjenerinders sjæle alle deres synders forladelse, så de må opnå den tilgivelse, som de altid håbede på, du, som med Faderen lever og regerer i Helligånds enhed, én sand Gud fra evighed og til evighed. Amen

Man kunne desuden anføre bønner og tekster til Sankt Hans, Ærkeengelen Michael (Mikkelsdag) Sankt Martin (Mortensaften), Sankt Nikolaj (6/12) og Sankta Lucia (13/12), da disse stadig mere eller mindre fejres – i det mindste i den folkelige bevidsthed.

Missalekollektterne bør revideres og føres tilbage til sin mere enkle form, her kan Theologisk Oratoriums forslag fra 1997 være til inspiration.

Juledag bør teksterne være således:

Første række

Es 52,7-10

Hebr 1,1-5a

Joh 1,1-14 Eller Luk 2,1-14 (se anden række)

Anden række

Es. 9,1-6a

Titus 2,11-14

Luk 2,1-14 Eller Joh 1,1-14 (se første række)

Desuden kunne der anføres tekster til en frivillig højmesse julenat med disse tekster og bøn:

Titus 2,11-14 & Luk 2,1-14

Gud, du, som har ladet denne højhellige nat oplyses af det sande lysens glans, vi beder dig: Lad os, som på jorden har erkendt dets mysterium, i Himmelen eje glæden i dette lys, han, som med dig lever og regerer i Helligånds enhed, en sand Gud fra evighed og til evighed.